

Lapsiparlamenttitoiminnan aloittaminen

Hyvinvlt 30.03.2023
19/12.00.00/2023

Valmistelija

Sivistystoimenjohtaja Hartojoki Jutta

Sivistystoimen vuoden 2023 talousarvion tavoitteeksi on asetettu lapsiparlamentin käynnistäminen. Kittilän kunnassa toimii kuntalain (410/2015) mukaisesti nuorisovaltuusto sekä vanhus- ja vammaisneuvosto, mutta alakouluikäisille lapsille ei ole ollut tarjolla vastaavaa vaikuttamisrakennetta.

Osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuudet ovat keskeisiä terveyttä ja hyvinvointia edistäviä tekijöitä ja yhteiskunnallisen tasa-arvon edellytyksiä. Myös lapsilla on kansallisen lainsäädännön (Perustuslaki 731/1998, Kuntalaki 410/2015, Nuorisolaki 1285/2016, Perusopetuslaki 628/1998) että kansainvälisen Lapsen oikeuksien sopimuksen (YK 1991) mukaan oikeus vaikuttaa ja osallistua itseään koskeviin asioihin. Yksi keino lasten yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen on kunnallinen lapsiparlamentti. Lapsiparlamentti ei ole lakisääteinen vaikuttamistoimielin, vaan jokainen kunta voi halutessaan perustaa omiin tarpeisiinsa sopivan lasten vaikuttamiskanavan. Toiminta on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta.

Lapsiparlamentin tarkoituksena on saada lasten ääni nykyistä paremmin kuuluviin kunnallisessa päätöksenteossa. Sen avulla voidaan lisätä lasten ja päättäjien välistä vuoropuhelua ja lapsinäkökulmien huomioimista päätöksenteossa. Parlamenttitoiminta edistää lasten tasa-arvoista osallistumista yhteiskunnan eri toimintoihin ja antaa mahdollisuuden opetella mm. yhteiskunnallista vaikuttamista, toimimista ryhmässä ja omien sekä muiden näkemysten esiin tuomista ja eteenpäin viemistä.

Lasten osallisuutta edistävä lapsiparlamentti-toiminta on myös yksi kuntien hyte-kertoimen prosessi-indikaattoreista ja vaikuttaa siten kunnan saamaan hyte-kertoimen perusteella laskettavaan valtiosuuteen.

Kittilän kunnan lapsiparlamentti-toiminta on suunniteltu seuraavasti:

Lapsiparlamentin kokoukseen osallistuvat alakoulujen oppilaskuntien valitsevat edustajat (2-4 oppilasta/koulu + ohjaava opettaja).

Oppilaskunnan hallitukset valmistelevat käsiteltävät asiat yhteistyössä koulujen oppilaiden sekä ohjaavien opettajien kanssa.

Lapsiparlamentti kokoontuu vuosittain syyskuussa tietyn teeman ympärille. Oppilaskunnat voivat esittää kokouksessa kysymyksiä viranhaltijoille ja päättäjille, sekä saattaa ehdotuksiaan ja ideoitaan eteenpäin.

Lapsiparlamentin kannanotot otetaan huomioon seuraavan vuoden talousarviovalmistelussa.

Lapsiparlamentin koollekutsujana toimii hyvinvointikoordinaattori.

Lapsiparlamentin puheenjohtajana toimii hyvinvointilautakunnan puheenjohtaja.

Kokoukseen kutsutaan kunnan ylintä virkamiesjohtoa sekä luottamushenkilöitä seuraavasti:

- Kunnanjohtaja, sivistystoimenjohtaja, tekninen johtaja sekä tarvittaessa käsiteltävien aiheiden mukaisesti muita viranhaltijoita.
- Kunnanhallituksen ja valtuuston puheenjohtajisto sekä koululautakunnan ja hyvinvointilautakunnan puheenjohtajisto.

Esittelijä

Sivistystoimenjohtaja Hartojoki Jutta

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää lapsiparlamenttitoiminnan aloittamisesta.

Päätös